

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003480

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №612 від 23.12.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабаєв Юрій Гаджимірзайович

2. Yurii G. Babaiev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освіта/педагогіка

Дата захисту: 06-12-2024

Спеціальність за освітою: Фізичне виховання. Середня освіта.

Місце роботи здобувача: Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 07905262

Місцезнаходження: вул. Полтавський шлях, буд. 192, Харків, Харківський р-н., 61098, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7129

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.03.05, 78.01.45

Тема дисертації:

1. Методика розвитку рухових якостей курсантів у процесі фізичного виховання в польових умовах
2. Methodology for the Development of Motor Qualities of Cadets in the Process of Physical Education in the Field Environment

Реферат:

1. У дисертації розв'язане актуальне наукове та прикладне завдання у педагогічній теорії та практиці щодо розвитку та підтримання рухових якостей курсантів вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ), які навчаються за спеціальністю 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» (спеціалізація «Управління діями підрозділів танкових військ») у процесі фізичного виховання в польових умовах. Сучасна бойова діяльність військовослужбовців танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України у війні проти російських окупантів супроводжується дією низки несприятливих чинників та висуває високі вимоги як до фізичної підготовленості майбутніх фахівців танкових військ, так і до рівня їх морфо-функціонального розвитку, соматичного здоров'я та психоемоційного стану. Для підвищення якості професійної підготовленості майбутніх фахівців танкових військ під час їх навчання у ВВНЗ відбулося посилення

практичної складової освітнього процесу, що передбачає суттєве збільшення обсягів польових практичних занять на полігонах. Разом із тим, спостереження за рівнем фізичної підготовленості курсантів-танкістів, які повертаються з польових виходів, а також за показниками їх морфо-функціонального та психоемоційного стану, соматичного здоров'я свідчать про їх суттєве погіршення. При цьому, величина змін у зазначених показниках залежить від року навчання курсантів та тривалості польових виходів. До причин зниження рівня розвитку рухових якостей курсантів-танкістів упродовж польових виходів належать: відсутність під час польових виходів навчальних занять фізичної підготовки, як основної форми фізичного виховання; великі обсяги рухової активності курсантів під час практичних занять на озброєнні та військовій техніці; низький рівень мотивації курсантів до виконання фізичних вправ у процесі супутнього фізичного тренування; відсутність матеріальної бази для самостійних занять фізичними вправами в польових умовах; недостатній рівень знань, умінь та навичок командирів курсантських підрозділів у проведенні фізичного тренування у польових умовах. Натомість, питання обґрунтування форм, методів та засобів розвитку і підтримання професійно важливих у сучасній бойовій діяльності рухових якостей майбутніх фахівців танкових військ під час польових виходів; розроблення практичних рекомендацій командирам курсантських підрозділів щодо проведення фізичного тренування в польових умовах, залежно від року навчання курсантів-танкістів, рівня їх фізичної підготовленості та тривалості польових виходів, є недостатньо розкритим. Мета дослідження – розробити, обґрунтувати та експериментально перевірити методику розвитку та підтримання рухових якостей курсантів-танкістів у процесі фізичного виховання в польових умовах. Дисертаційна робота передбачає виконання низки завдань дослідження: 1) проаналізувати теоретичні основи розвитку та підтримання рухових якостей курсантів – майбутніх фахівців танкових військ у процесі фізичного виховання в польових умовах; 2) дослідити динаміку фізичної підготовленості, фізичного розвитку, функціонального стану, здоров'я та психоемоційного стану курсантів-танкістів упродовж польових виходів різної тривалості та їх мотивацію до занять фізичними вправами в польових умовах; 3) визначити взаємозв'язок рівня розвитку рухових якостей у курсантів-танкістів з успішністю виконання ними професійно-бойових завдань; 4) розробити методику розвитку та підтримання рухових якостей курсантів-танкістів у процесі фізичного виховання в польових умовах, обґрунтувати критерії її оцінювання та експериментально перевірити її ефективність. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: вперше теоретично обґрунтовано та розроблено методику розвитку та підтримання рухових якостей курсантів-танкістів у процесі фізичного виховання в польових умовах, сутність якої полягає у диференціації величини та спрямованості фізичних навантажень, залежно від року навчання курсантів-танкістів, рівня їх фізичної підготовленості та тривалості польових виходів; обґрунтовано критерії оцінювання ефективності методики розвитку та підтримання рухових якостей курсантів-танкістів у процесі фізичного виховання в польових умовах (загально-фізичний, спеціально-прикладний, професійно-бойовий, морфо-функціональний та психо-емоційний); удосконалено: процес формування та підтримання фізичної готовності курсантів – майбутніх фахівців танкових військ СВ ЗС України у польових умовах, що передбачає раціональне застосування форм, методів та засобів фізичного виховання залежно від року навчання курсантів, рівня їх фізичної підготовленості та тривалості польових виходів, з урахуванням специфіки їх майбутньої професійної та бойової діяльності та вимог до розвитку професійно важливих рухових якостей.

2. The dissertation solves an urgent scientific and applied problem in pedagogical theory and practice regarding the development and maintenance of motor skills in cadets of higher military educational institutions (HMEIs) studying in the specialty referred to as 253 “Military Management (by branches of the armed forces)” (specialization “Management of Tank Troops”) in the process of physical education in the field environment. The modern combat activities of the military personnel of the tank units of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine in the war against the russian occupiers is accompanied by several unfavorable factors and place high demands on the physical fitness of future tank specialists, as well as on the level of their morpo-functional development, somatic health, and psycho-emotional state. To improve the quality of professional training of future tank troops specialists, the practical component of the educational process was strengthened during their training at the HMEI, which involves a significant increase in the volume of field training exercises at shooting grounds. At

the same time, observations of the level of physical fitness of tank cadets returning from field training exercises, as well as indicators of their morpho-functional, psycho-emotional as well as somatic health, indicate a significant deterioration. At the same time, the magnitude of changes in these indicators depends on the training year of cadets and the duration of field training exercises. The reasons for the decline in the level of development of motor skills of tank cadets during field training exercises include the absence of physical training sessions as the main form of physical education during field training exercises; large volumes of cadets' motor activities during practical training sessions on weapons and military equipment; low level of cadets' motivation to perform physical exercises in the process of concurrent physical training; lack of material resources for physical training in the field environment; insufficient knowledge, skills and abilities of cadet unit commanders to conduct physical training sessions in the field environment. Instead, the issue of substantiating the forms, methods, and means of developing and maintaining professionally important in modern combat activities motor skills of future tank specialists during field training exercises; developing practical recommendations for commanders of cadet units on conducting physical training in the field environment, depending on the training year of tank cadets, the level of their physical fitness and the duration of field training exercises, is not sufficiently disclosed. The research aims to develop, substantiate, and experimentally test the methodology for the development and maintenance of motor skills in tank cadets during their physical education in the field environment. The dissertation work involves the fulfillment of several research tasks: 1) to analyze the theoretical foundations of the development and maintenance of motor skills in cadets i.e. future specialists of tank forces during their physical education in the field environment; 2) to study the dynamics of physical fitness, physical development, functional state, health and psycho-emotional state of tank cadets during field training exercises of various durations and their motivation to exercise in the field environment; 3) to determine the relationship between the level of development of motor skills in tank cadets and the success of their professional combat missions; 4) to develop a methodology for the development and maintenance of motor skills in tank cadets during their physical education in the field environment, to substantiate the criteria for its evaluation and to experimentally test its effectiveness. The scientific novelty of the results obtained is that: for the first time the methodology of development and maintenance of motor skills in tank cadets during their physical education in the field environment was theoretically substantiated and developed, the essence of which is to differentiate the amount and focus of physical activities, depending on the training year of tank cadets, the level of their physical fitness and the duration of field training exercises; the criteria for evaluating the effectiveness of the methodology of development and maintenance of motor skills in tank cadets during their physical education in the field environment were substantiated (general physical, specially-applied, professional-combat, morpho-functional and psycho-emotional); the work improved: the process of forming and maintaining the physical readiness of cadets i. e. future specialists of the tank troops of the Armed Forces of Ukraine in the field environment, which provides for the rational use of forms, methods and means of physical education depending on the training year of cadets, the level of their physical fitness and the duration of field training exercises

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Yahodzinskiy V., Khlbovych I., Babaiev Yu., Mykhniuk O., Barkovskyi D., Rodionov M., Zimnikov O. (2022). Health-improving effect of engagement in different types of motor activities for cadets of higher military educational institutions. *Acta Balneologica*, 5(171), 484–489. doi: 10.36740/ABAL202205119 (дата звернення:

16.12.2023). (міжнародне видання, що входить до наукометричної бази Web of Science).

- 2. Бабаєв Ю. Г. Особливості формування психофізичної готовності курсантів до майбутньої професійно-бойової діяльності у польових умовах // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. 2023. Вип. 91. С. 13–16. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.91.03>
- 3. Бабаєв Ю. Г. Характеристика показників морфо-функціонального стану та соматичного здоров'я курсантів-танкістів упродовж польових виходів різної тривалості // Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія № 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2024. Вип. 7 (180) 24. С. 26–31. doi: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7\(180\).05](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).05)
- 4. Юр'єв С. О., Зонов О. В., Цепляев Ю. В., Большаков О. О., Гунченко В. О., Бабаєв Ю. Г., Зімніков О. О. Динаміка фізичної підготовленості курсантів упродовж польових виходів // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2022. Вип. 9 (154) 22. С. 127–131. doi: [10.31392/NPU-nc.series15.2022.9\(154\).28](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.9(154).28)
- 5. Пронтенко В., Кузенков О., Підопригора М., Бабаєв Ю., Хлібович І. Застосування в освітньому процесі майбутніх офіцерів рукопашної підготовки як засобу формування їх фізичної готовності // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: Збірник наукових праць. 2022. Вип. 13 (32). С. 63–71. doi: [10.31652/2071-5285-2022-13\(32\)-63-71](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2022-13(32)-63-71)
- 6. Nebozhuk O., Tychyna I., Bolshakov O., Olkhovyi O., Babaiev Yu., Khachatryan A., Fishchuk I., Babych M. The method of forming the need for physical self-improvement of students of higher education institutions of Ukraine // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2022. Вип. 9 (154) 22. С. 13–18. doi: [10.31392/NPU-nc.series15.2022.9\(154\).03](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.9(154).03)
- 7. Романчук С., Романчук В., Чаплінський Р., Людовик Т., Юр'єв С., Тимочко О., Фіщук І., Бабаєв Ю., Бабич М., Андреев С. Зміни у показниках функціонального стану курсантів-випускників при зменшенні обсягу занять з фізичної підготовки // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 2022. Вип. 25, С. 97–105. doi: [10.32626/2309-8082.2022-25.97-105](https://doi.org/10.32626/2309-8082.2022-25.97-105)
- 8. Одерев А., Людовик Т., Чаплінський Р., Бабаєв Ю., Хачатрян А., Фіщук І., Большаков О., Ладиняк А., Гоншовський В., Андреев С. Залежність результатів молодих чоловіків у військовому пентатлоні від функціональних можливостей і рухової підготовленості у легкоатлетичних вправах // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 2022. Вип. 25, С. 89–96. doi: [10.32626/2309-8082.2022-25.97-105](https://doi.org/10.32626/2309-8082.2022-25.97-105)
- 9. Бабаєв Ю. Г. Удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів шляхом застосування стандартів з фізичної підготовки // Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України», 24 листопада 2023 р., К. : НУОУ, 2023. С. 332–334.
- 10. Бабаєв Ю. Г. Місце стандартів із фізичної підготовки у формуванні психофізичної готовності курсантів у польових умовах // Збірник тез доповідей науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізичної підготовки в силових структурах України» (30 листопада 2023 року). Харків: Вид-во НАНГУ, 2023. С. 11–12.
- 11. Бабаєв Ю. Г. Актуальність розвитку фізичної витривалості у курсантів вищих військових навчальних закладів в польових умовах // Збірник тез доповідей II науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізичної підготовки в силових структурах України» (21 березня 2024 року). Харків: Вид-во НАНГУ, 2024. С. 15–16.

- 11. Бабаєв Ю. Г. Актуальність розвитку фізичної витривалості у курсантів вищих військових навчальних закладів в польових умовах // Збірник тез доповідей II науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізичної підготовки в силових структурах України» (21 березня 2024 року). Харків: Вид-во НАНГУ, 2024. С. 15–16.
- 13. Старчук О. О., Пронтенко В. В., Бабаєв Ю. Г., Зімніков О. О. Стандарти фізичної підготовки як засіб формування фізичної готовності курсантів ВВНЗ в умовах дії правового режиму воєнного стану // Збірник тез доповідей науково-практичної конференції «Інноваційні технології організації фізичної підготовки з урахуванням досвіду підготовки військовослужбовців Збройних Сил України та сучасних військових конфліктів», 23 лютого 2024 р. Львів : НАСВ, 2024. С. 100–102.
- 14. Юр'єв С. О., Бабаєв Ю. Г., Зімніков О. О. Підтримання високого рівня фізичної підготовленості курсантів під час перебування в польових умовах // Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України», 25 листопада 2022 р., К. : НУОУ, 2022. С. 95–98.
- 15. Юр'єв С. О., Зімніков О. О., Бабаєв Ю. Г. Відновлення психоемоційного стану військовослужбовців у процесі напруженої бойової діяльності засобами спортивних ігор // Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. 18 конф. «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України», 25 листопада 2022 р., К. : НУОУ, 2022. С. 330–333.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U111993, 0124U001923

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр'єв Станіслав Олегович

2. Stanislav O. Yuriev

Кваліфікація: к.пед.н., доцент, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9498-4316

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222992155>

Повне найменування юридичної особи: Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 07905262

Місцезнаходження: вул. Полтавський шлях, буд. 192, Харків, Харківський р-н., 61098, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Валентин Володимирович
2. Valentyn V. Bondarenko

Кваліфікація: д. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0170-2616

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=ELOK_HcAAAAJ&hl=uk;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203248427>

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронтенко Костянтин Віталійович
2. Kostiantyn V. Prontenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0588-8753

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Xgv9FbQAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200180679>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAF-2323-2019>

Повне найменування юридичної особи: Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Код за ЄДРПОУ: 08183359

Місцезнаходження: проспект Миру, буд. 22, корпус ЖВІ, Житомир, Житомирський р-н., 10004, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Архипов Олександр Анатолійович
2. Oleksandr A. Arkhypov

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8439-5833

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=HkLnzVwAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57506762800>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьоміна Жанна Геннадіївна

2. Zhanna G. Domina

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8315-6590

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ru6bm_wAAAAJ;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216396079>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тимошенко Олексій Валерійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тимошенко Олексій Валерійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна